

Kommissorium for §17, stk. 4 opgaveudvalg: Kollektive og klimaneutrale varmeløsninger i Allerød Kommune

Baggrund og formål

Byrådet besluttede på byrådsmødet den 15.12.2022, med afsæt i indstilling fra Økonomiudvalget, konstitueringsaftalen for 2022-2025 samt i Styrelseslovens rammer for § 17, stk. 4 opgaveudvalg, at igangsætte processen for etablering og afvikling af et §17, stk. 4 opgaveudvalg omkring kollektive og klimaneutrale varmeløsninger i Allerød Kommune. Opgaveudvalget er nedsat af byrådet og refererer til Miljø- Erhvervs- og Byudvalget.

Kommissoriet beskriver opgaveudvalgets formål, opgaver, tidsplan og mulig sammensætning. Kommissoriet er udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af to medlemmer udpeget af byrådet på byrådsmødet den 15.12.2022, borgmesteren samt repræsentanter fra Forvaltningen.

Af konstitueringsaftalen fremgår ”vi skal arbejde med konkrete løsninger, der nedbringer CO₂-udledningen med fokus på de tiltag, som giver størst mulig effekt”. Varme er den faktor med størst CO₂-udledning i Allerød Kommune med 51 Kton CO₂- ækvivalenter i 2018.

Formålet med opgaveudvalget er, at få afdækket mulighederne for at øge antallet af kollektive og klimaneutrale varmeløsninger i Allerød Kommune, til gavn for klimaet og borgerne. Herunder afsøge, hvad der skal til for at komme i gang, identificere hvilke barrierer der kan være og se på hvilke løsninger der er tilgængelige.

Folketinget har ambitioner om, at der i 2035 ikke længere skal være boliger i Danmark, der opvarmes af olie- eller gasfyr. Denne ambition er også grundlaget for Allerød Kommunes klimaplan og varmeplan. Der er i mange tilfælde mulighed for individuelle varmeløsninger i Allerød Kommune, men dette opgaveudvalg afgrænser sig fra, umiddelbart at beskæftige sig med disse idet, der vurderes et større behov og kollektiv interesse i at undersøge mulighederne for udrulning af kollektive klimaneutrale og kosteffektive løsninger på både lang og kort sigt.

Med udgangspunkt i den netop udarbejdede Varmeplan 2022, samt Allerød Kommunes Klimaplan 2020, ønskes der med dette opgaveudvalg at undersøge mulighederne for at øge borgernes viden om handlemuligheder i valget af klimaneutral opvarmning af deres ejendomme i Allerød Kommune.

Som det fremgår af Varmeplan 2022, er der mange områder i kommunen, der ikke forventes at blive forsynet med Fjernvarme inden 2028. Der fokuseres derfor på de områder i kommunen, hvor det af varmeplanen fremgår, at der ikke kan forventes fjernvarme.

Opgaveudvalgets opgaver

Opgaveudvalgets arbejde opdeles i leverancer. Produktionen af de enkelte leverancer, vil foregå sideløbende, hvor der løbende koordineres med det arbejde som allerede er igangsat som opfølgning på Varmeplan 2022 og Klimaplan 2020, og som spiller ind i opgaveudvalgets leverancer fordi flere indsatser, som allerede er i gang/eller står for døren, med fordel kan levere viden og resultater ind i opgaveudvalgets arbejde.

Alle leverancer munder ud i et skriftlig produkt, som løbende sammenskrives og vil være en del af den endelige afrapportering. Opgaveudvalget kan komme med anbefalinger løbende i processen, såfremt udvalget bliver opmærksomme på tiltag, som bør sættes i gang hurtigst muligt til gavn for borgerne.

Leverance A: Pilotprojekter som grundlag for generel viden om mulighederne for varmeløsninger i bestemte typer af områder i Allerød Kommune

Formålet med denne leverance er, at skabe et overblik over, hvilke muligheder for kollektive bæredygtig varmforsyning, der kan etableres. Leverancen produceres med baggrund i en række pilotprojekter som allerede er igangsat i Allerød Kommune. Der skal i denne leverance fokuseres på de forskellige problemstillinger, der er i spil i de 4 igangværende pilotprojekter samt skitseres fordele og ulemper ved de forskellige løsninger, for på den måde at oplyse den enkelte borger, samt det enkelte boligselskab eller samlede boligområde om mulighederne.

Leverance:

Leverancen består af afrapporteringen af de 4 pilotprojekter, der giver både konkret og generel viden om hvilke muligheder for kollektiv varmforsyning, der kan skabes af sammenslutninger af borgere (grundejerforeninger, boligselskaber eller andre bindende sammenslutninger) fordelt over forskelligt definerede generelle typer af boligområder i Allerød Kommune.

Afslutning på leverancen:

Leverancen afsluttes med dels et møde i opgaveudvalget, hvor afrapporteringen drøftes og kvalificeres endeligt af deltagerne i opgaveudvalget, dels et borgermøde, hvor de indsamlede viden drøftes med borgerne. Dette borgermøde er planlagt til september 2023. På den måde understøttes den enkelte borger til, på det bedst oplyste grundlag, at træffe sin beslutning ift. fremtidig varmforsyning. Borgermødet er samtidig en del af opfølgningen på varmeplanen i Allerød Kommune.

Leverance B: Organiseringsmodel – hvordan kan kollektive og klimaneutrale løsninger understøttes i praksis (hvad kræver det at igangsætte fælles løsninger ?)

Denne leverance skal belyse, hvad det kræver at igangsætte kollektive og klimaneutrale varmforsyningsløsninger. Formålet er at sikre, at der udarbejdes et kvalificeret oplæg som beskriver, hvad det kræver og hvordan processen er, såfremt der skal etableres fælles løsninger for varmforsyning. Det betyder, at denne fase tillige skal identificere hvilke potentielle hindringer der kan betyde, at det ikke er muligt, umiddelbart at gå i gang med omstilling til ny varmforsyning. Dette kan eksempelvis være manglende areal til varmeproducerende enhed, krav om ændring i en lokalplan eller beslutninger truffet på nationalt niveau. Leverancen indeholder ikke juridisk rådgivning vedr. f.eks. selskabsdannelse mv.

Den enkelte borger i Allerød Kommune er selv ansvarlig for egen varmforsyning, og det individuelle valg af varmforsyning er begrænset til egen matrikel. Ambitionen for Allerød Kommune er, at øge mulighederne for borgerne for udrulning af kollektive og klimaneutrale løsninger.

Leverance:

Leverancen består af en vejledning som er generisk og anvendelig for flere. Vejledningen indeholder hjælp til afklaring af processer samt viden til at igangsætte etableringen af kollektive klimaneutrale varmforsyninger. Herunder også, hvordan man kommer i gang som borger, boligforening eller ejerforening i Allerød Kommune.

Afslutning på leverance:

Leverancen er afsluttet når opgaveudvalget -på baggrund af vejledningen, har drøftet og kvalificeret indholdet og givet relevante input hertil. Vejledningen indeholder ikke rådgivning vedr. f.eks. selskabsdannelse eller andre forhold, som vil kræve et juridisk input.

Leverance C: Overblik over muligheder og kollektive teknologier i de forskellige områder (hvilke teknologiske løsninger er der på markedet – fordele og ulemper)

Leverancen skal afdække hvilke muligheder, der er for kollektive CO₂-neutrale varmeløsninger, der er for de områder, der ikke i varmeplanen forventes forsynet med fjernvarme, samt hvilke teknologier der understøtter disse.

Leverancen baseres på tilgængelig viden og erfaringer fra områder, hvor løsningerne allerede er etableret. Forvaltningen bearbejder allerede tilgængeligt materiale som præsenteres for opgaveudvalget til drøftelse af fordele og ulemper.

Leverance:

Leverancen er en oversigt, som skaber overblik over mulige kollektive varmeløsninger og teknologier der er på markedet, herunder en beskrivelse af fordele og ulemper ved de enkelte både ift. kapacitetskrav, klimapåvirkning, rammevilkår og organisering.

Afslutning på leverance:

Leverancen afsluttes, når opgaveudvalget har kvalificeret oversigten, som herefter kan ligge til grund for videre drøftelse samt endelig afrapportering på opgaveudvalgets arbejde.

Leverance D: anbefalinger ift. næste skridt for Allerød Kommune (hvad kan Allerød Kommune gøre for at sætte skub i de kollektive og cirkulære løsninger)

Opgaveudvalget skal drøfte og komme med anbefalinger til, hvad Allerød Kommunes næste skridt kan være, i forhold til at sætte gang i etableringen af de kollektive og cirkulære løsninger i kommunen. Dette er opgaveudvalgets sidste leverance.

Anbefalingerne har størst gennemslagskraft, hvis de rejses på baggrund af konsensus i opgaveudvalget, men der er mulighed for at rejse anbefalinger, som der ikke er enighed om. Det skal fremgå, hvis der ikke er enighed om de konkrete anbefalinger.

Anbefalingerne skal være formuleret så konkret, at de kan rejses og vedtages som beslutninger i byrådet. Anbefalingerne skal så vidt muligt både beskrive det konkrete tiltag, men også forventede afledte konsekvenser ift. økonomi, kapacitet, konsekvens for borgerne med videre samt i hvor høj grad det enkelte forslag forventes at bidrage til den samlede målsætning om reduktion af CO₂-udledning i Allerød Kommune.

Leverancen bygges op om møde i opgaveudvalget, hvor de enkelte identificerede anbefalinger drøftes, bearbejdes og besluttes til endelig afrapportering af anbefalinger.

Leverance:

Opgaveudvalget skal foreslå forskellige modeller for, hvordan Kommunen kan understøtte etablering af kollektive klimaneutrale varmforsyningsløsninger. Mindst en af disse modeller skal være omkostningsneutral for Kommunen.

Leverancen er en samlet rapport med en række muligheder for yderligere kommunal understøttelse af hurtigere og bedre omstilling til kollektiv og cirkulær varmforsyning i kommunen. En del fra de andre leverance, integreres i denne leverance.

Afslutning på leverance:

Opgaveudvalget skal på baggrund af anbefalingerne og den endelige leverance aftale, hvilke af de nævnte muligheder, der samlet skal anbefales til byrådet at iværksætte.

Opfølgning på opgaveudvalgets arbejde

Opgaveudvalget refererer til Miljø- Erhvervs- og Byudvalget. Opfølgning på opgaveudvalgets arbejde sker ved, at formanden for opgaveudvalget løbende orienterer fagudvalget om arbejdet.

Opgaveudvalgets sammensætning

Styrelseslovens udgangspunkt for etablering af et §17, stk. 4 opgaveudvalg er, at opgaveudvalget både består af byrådsmedlemmer og ikke-byrådsmedlemmer, med en overvægt af ikke-byrådsmedlemmer. Byrådsmedlemmer til § 17, stk. 4 opgaveudvalg udpeges efter den D'honske metode.

Opgaveudvalget sammensættes således af fire byrådsmedlemmer, samt eksperter og fagfolk med særligt indblik i varmeforsyningsmuligheder og CO₂-reduktion. Der kan være tale om følgende deltagere, men er ikke begrænset til:

Repræsentanter for forsyning(er): F.eks. fra NORFORS, VEKS, EON eller EnergyMachines

Ekspert(er): F.eks. fra WSP, Ålborg Universitet, Via University College, Termonet.dk

Organisationer: F.eks. fra Gate21, KL

Repræsentation ift. sammenslutninger af borgere: Grundejerforeningen Sortemosen, almennyttig boligforening.

Opgaveudvalget vil bestå af en fast arbejdsgruppe som er gennemgående i hele perioden. Herudover kan opgaveudvalget løbende og efter behov, invitere relevante deltagere med til de møder, hvor det vurderes relevant i forhold til den aktuelle dagsorden.

Ud over møderne i opgaveudvalget, vil der blive planlagt minimum ét borgermøde i perioden, hvor borgerne inviteres til at blive oplyst om udvalgets arbejde og have mulighed for at indgå i dialog.

Sekretariat:

Opgaveudvalget bistås af Forvaltningen.

Forud for afholdelse af møderne udarbejder sekretariatet forslag til dagsordenspunkter, som drøftes med formanden for opgaveudvalget inden dagsorden udsendes. Sekretariatet bistår med planlægning og afvikling af møderne.

Plan for rekruttering af deltagere

Af sag til Økonomiudvalget fremgår det, at når kommissoriet er vedtaget af byrådet iværksættes en plan for rekruttering af deltagere i opgaveudvalget, hvor Forvaltningen indhenter interesselikendegivelser fra forskellige interessenter, som matcher de ønskede profiler. Herefter sker udpegningen i byrådet.

Arbejdsform

Opgaveudvalget arbejder på planlagte møder. Mellem møderne arbejder Forvaltningen ud fra direktiver fra opgaveudvalget. Formanden for opgaveudvalget følger udviklingen i arbejdet tæt i hele perioden.

Møderne afholdes i løbet af 2023 og 2024 og der planlægges med ca. 6 møder i alt. Møderne ledes af opgaveudvalgets formand. Dagsordensmateriale sendes som udgangspunkt senest 6 dage før mødet, til opgaveudvalgets medlemmer.

Fagudvalget sikrer sammenhæng i fremdriften af opgaveudvalgets arbejde og sikrer sammenhængen til byrådets vision og til det stående udvalgs øvrige arbejder. Fagudvalget varetager fortsat myndighed, opgaver og kommunikation vedrørende den ordinære varmeplanlægning i kommunen.

Tidsplan

Opgaveudvalgets arbejde påbegyndes medio 2023 og afsluttes medio 2024 med fremlæggelse af de samlede anbefalinger for fagudvalget.

Økonomi og ressourcer

Samlet er der afsat 250.000 til opgaveudvalgets arbejde i 2024. Der skal fremrykkes 125.000 kr fra 2024 til 2023 såfremt udvalget skal begynde medio 2023 og tidsplanen skal holde.

Udgifterne udgøres af formandsvederlag (5% af borgmestervederlag) svarende til kr. 49.560,50 årligt (2022) og kr. 4.130.04 pr. måned, diæter til medlemmerne (ikke byrådsmedlemmer) svarende til 440 kr. for møder under 4 timer og dobbelt hvis møderne er længere samt eventuel kørselsgodtgørelse og øvrige mødeomkostninger og forplejning – jf. sag i ØU i juni 2022.

Herudover afsættes midler til det administrative ressourcestræk. Et opgaveudvalg forventes samlet at trække på ressourcer svarende til et stående udvalg. Herudover afsættes sekretariatsbistand til mødeindkaldelse, dagsordensproduktion og referater.